

Проповед на Неделя единадесета след Петдесетница

Братя и сестри,

Знаменателна притча за опрощението и спасението, разказана от нашия Господ Иисус Христос, ни предава свети евангелист Матей в днешното литургийно евангелско четиво.

Като поучава свети апостол Петър за безкрайния брой на опрощенията – седемдесет пъти по седем да прощаваме, а не изискваното по закона седемкратно прощение – като поучава така апостолите, Господ разказва притчата за Царя, Който опрощава огромния дълг на своя слуга.

Царят – това е Господ, разчистването на сметките със слугите е нелицеприятният Божи съд.

Слугата, който дължи неизмеримо много, изказано с хиляда таланта дълг, този слуга е целият човешки род, а също и всеки един от нас, всеки грешник. Защото никой няма достойни и праведни дела, с които да заплати дълга си към Небесния Цар. А този огромен, чудовищно голям дълг са нашите грехове.

Но как постъпва Небесният Цар от притчата. Той опрощава на разкаялия се длъжник, опрощава на молещия Го грешник. Така и ние, ако прибегнем към покаяние и изповед, можем да бъдем опростени.

Но какво става сетне? Опростеният длъжник, комуто Царят тъй милостиво е простил, излиза навън, намира някой човечец, който му дължи малка сума и най-безмилостно започва да го притеснява. Окаяникът се моли, но закоравялото сърце на опростения слуга не се смилява. Той решава да хвърли своя другар в тъмница. Забележете – опростеният слуга изобщо не смекчава сърцето си. Той току-що е помилван, току-що е спасен, току-що е почувствал Божието опрощение.

Но вместо, вече знаейки всичко това, да се постави на мястото на длъжника, той най-жестокосърдно се възползва от правата си и го погубва.

И виждаме как Царят, научил за неговото коравосърдечие, го изобличава с думите:

„Рабе лукави, Аз ти простих целия оня дълг, защото ми се примоли, не трябваше ли и ти да се смилиш над другаря си, както и аз се смилих над тебе?“

И, разгневен, Царят предал на мъчители немилостивия слуга. Такава участ ще споделят всички, които не простят от сърце съгрешенията на ближните си.

Да гледаме, братя и сестри, да не се уподобим на жестокосърдечния длъжник! Защото всички като него имаме хиляди таланти дълг – ще рече безбройни, неизброими, неизчислими – збравени, потулени, неразбрани дори от нас самите прегрешения към Бога. Всички сме с огромен дълг – огромен греховен товар, който дори не можем да осмислим, поради духовната си безчувственост.

А същевременно не сме склонни да простим малкия дълг, малките прегрешения на нашия брат спрямо нас. И заради това наше немилосърдие може да загубим Царството Небесно.

Още повече, че винаги се мислим за прави, за праведни, имаме се за добри хора, които не са сторили нещо кой знае колко лошо, мислим, че като пребиваваме цял живот в Църквата, това ще ни осигури безпрепятствено влизане в рая. Обаче грешим, защото често се занимаваме със собствените си обиди, със своето накърнено самочувствие, с раните, които нашата гордост ни е нанесла.

Ние трудно прощаваме. И най-вече поради факта, че не осъзнаваме огромния си греховен товар, огромния си дълг към Бога. Ако го осъзнаваме искрено, сигурно нямаше да се занимаваме постоянно с уязвеното си самолюбие и да пресмятаме наши истински и мними духовни щети. И тогава от устните и сърцата нямаше да изчезва молитвата на разкаяния митар:

„Богже, бди милостив към мене, грешния!“

Господ да ни вразуми, по молитвите на днес чествания покаял се разбойник, просиял в святост – свети Мойсей Мурин. Господ да даде да се уподобим на свети Мойсей, поне в малка степен – да се уподобим нему в покаянието и смирението. Амин!

Божието благословение да е с всички вас!

2022 г.